

Kordsa CEO'su
Ali Çalışkan,
kompozitin cirodaki
payını yüzde
20'ye çıkarmayı
planladıklarını
söylüyor.

KORDSA

TEKNOLOJİSİNİ SEKTÖRE AÇIYOR

AÇIK İNOVASYON ANLAYIŞI VE TEKNOLOJİK YENİLİKLERİYLE SEKTÖRÜ YENİDEN ŞEKİLLENDİREN **KORDSA**, CONTINENTAL İLE BİRLİKTE GELİŞTİRDİĞİ VE LASTİK SEKTÖRÜNDE DEVRİM YARATACAK ÇEVRECİ BULUŞUNU ÜCRETSİZ OLARAK TÜM SEKTÖRE AÇIYOR. DİĞER YANDAN, KORD BEZİ ÜRETİMİNİ YAPAN MAKİNELERİ DE ÜRETMEYE BAŞLAYAN ŞİRKET, BUNU DA ENDÜSTRİYEL TANITMA AŞAMASINA GELMİŞ. DİĞER YANDAN, KOMPOZİT TEKNOLOJİLERİ KONUSUNDA HEM AR-GE HEM DE YATIRIMLARA DEVAM ETMEYİ PLANLIYOR. **Ayfer Yıldız**

Lastik, inşaat güçlendirme ve kompozit teknolojileri lideri **Kordsa**, Ar-Ge çalışmaları ve buluşlarıyla da dikkat çekiyor. İzmit'te lastik sektörü ve inşaat güçlendirme alanında çalışmalar yapan Ar-Ge merkezinin yanı sıra İstanbul Teknopark'ta da kompozit teknolojileriyle ilgili ikinci Ar-Ge merkezinin onayını 2016 yılında aldı. **Kordsa**'nın sadece 2016'da gerçekleştirdiği 32 buluş ve başvurusunu yaptığı 103 patenti bulunuyor. Ar-Ge ve inovasyonu iş süreçlerinin temeline alan **Kordsa**'nın toplam 479 patent başvurusu ve 150'ye yakın buluşu var. Yapılan araştırmalara göre, Türkiye'de şirketlerin cirodan Ar-Ge'ye ayırdığı pay yüzde 0.5'leri buluyor. **Kordsa** ise cirosunun yüzde 2'sini her yıl Ar-Ge'ye ayırıyor. **Kordsa** CEO'su Ali Çalışkan, "**Kordsa**'nın bugün sektörde öne çıkan özelliklerinden biri de teknoloji liderliğidir" diyor. Şirket son dönemde sektörü değiştirecek çalışmalara imza atmış. Ali Çalışkan, sektörü değiştirecek iki önemli çalışmaları olduğunu söylüyor. Bunların birincisi, **Kordsa** artık üretim yapan makineyi üretir hale gelmiş. Bu ne anlama geliyor? Ali Çalışkan, bugüne kadar kord bezini üreten kaplama makine

ekipmanını dışarıdan aldıklarını belirterek, artık bu makinenin tasarımından imalatına kadar tüm detayları gerçekleştirebildiklerini söylüyor. "Bununla ilgili teknolojiye bir devrim yarattık" diyen Çalışkan şunları söylüyor: "Kord bezi teknolojisi 135 yıldır hiçbir şekilde değişmiyor. Ama **Kordsa** bugün yeni bir konseptle bin metre karelik bir parkurda 40 metrelik binaların içine konulacak bir makineyi, 200 metrelik bir parkurda 8-10 metrelik bir binanın içine koyarak daha kaliteli üretim teknolojisi geliştirdi. Bu makineyi İzmit'te devreye aldık. Bunu endüstriyel tanıtma aşamasındayız. Bunu müşterilerimize satmak yerine, onların ihtiyacı olan yere bu makineleri kurarak operasyonu bizim yapacağımız şekilde üretim yaptıracağız. Teknolojiyi kendimizde tutmak açısından böyle yapacağız." Konvansiyonel 40 metrelik binalarda üretim gerektiren makinelerin kapasitesi 20 bin tonu buluyor. **Kordsa**'nın yeni makinesinin kapasitesi ise daha küçük. Bu hem yatırım maliyetini düşürecek hem de büyüme trendi fazla olmayan sektörde kapasiteyi doldurmak ve ekonomiye değer yaratmak için beklenen uzun süreyi kısaltacak.

Çalışkan ikinci önemli çalışmalarının ise kord bezinin kaplamasıyla ilgili olduğuna dikkati çekiyor. Kord bezi teknolojisinde en büyük gizliliğin bezin kaplama teknolojisi olduğunu vurgulayan Ali Çalışkan, Continantal ile birlikte geliştirdikleri ve lastik sektörüne damga vuracak çevreci buluşu tüm sektöre açacakları bilgisini veriyor. Çalışkan, "Bizim kimyasal yapısını geliştirdiğimiz, Continantal'in de uygulamayla ilgili teknolojileri geliştirdiği bu formül, 80 yıldır lastik kord bezi banyosunda kullanılan resorsinol ve formaldehit esaslı formüle alternatif olabilecek, çevre dostu ve devrim niteliğinde bir formül. Açık inovasyon anlayışının güçlü bir takipçisi ve uygulayıcısı olarak bu teknolojiyi ücretsiz kullanıma açıyoruz" diyor. Çalışkan'ın verdiği bilgiye göre, resorsinol ve formaldehit tehlikeli kimyasallar sınıfına giriyor. Hem çevre hem de insan hayatı için risk potansiyeli yüksek maddeler. **Kordsa** ve Continantal'in geliştirdiği çevre dostu teknolojiyle bu iki tehlikeli kimyasalın yerine kauçuk esaslı bileşikler kullanılacak. Bu buluşa sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında baktıklarını vurgulayan Çalışkan, "Biz yeni reçeteyle üretilen kord bezine 'yeşil kord bezi' diyoruz. Kauçuk esaslı bileşiklerle

Ali Çalışkan, kord bezi üretiminde devrim yaratacak çevre dostu buluşlarının formülünü sektöre ücretsiz verereklerini söylüyor.

kord bezinin lastik içindeki yapışmasını daha önceki formülünden daha iyi tutacak bir teknoloji geliştirdik" diyor.

YAKIT TÜKETİMİNİ AZALTACAK

Bugün her üç otomobil lastiğinden birini ve üç uçak lastiğinden ikisini güçlendiren **Kordsa**, mobilitayı daha sürdürülebilir kılmak için yenilikçi teknolojiler geliştiriyor. Lastik güçlendirme teknolojileri ile sürtünme direncini azaltan **Kordsa**, kompozit teknolojileri ile araçların daha hafif olmasını sağlıyor. Çalışkan, açık inovasyon çalışmaları kapsamında yine Continantal'le birlikte yakıt tüketimini azaltacak bir teknoloji üzerinde çalıştıklarını belirtiyor. Çalışkan, "Ar-Ge merkezimizde müşterilerimizle ortak çalışmalarımızı tamamladık. Üretim yapılacak" diyor. Çalışkan, sadece Continantal'le değil grup şirketleri Brisa ve diğer lastik üreticileriyle de çalışmalar yaptıklarını belirtiyor. Gerek mühendislik gerekse malzeme konusunda müşterilerine çözüm ortağı olmak istediklerini kaydeden Çalışkan, işbirliklerini "müşterilerinin

fabrikasında çadır kuruyoruz” diye tanımlıyor.

Yine açık inovasyon anlayışıyla Kompozit Teknolojileri Mükemmeliyet Merkezi bünyesinde, Sabancı Üniversitesi ile birlikte AB destekli bir projeye dahil olduklarına değinen Çalışkan şöyle diyor: “Directional Composites Through Manufacturing Innovation (DiCoMi) projesi kapsamında kompozit malzemelerin üç boyutlu yazıcı teknolojisiyle üretilmesine yönelik olarak sistem, yazılım ve malzeme geliştirilmesi konularında Sabancı Üniversitesi ile birlikte çalışacağız. İki yıl sürecek olan ve Avrupa Birliği’nde 3 milyon euro destek alan proje, yerli ve yabancı nitelikli insan gücünün AB’ye üye ve asosye ülkeler içerisinde değişimine olanak sağlayacak. Bu heyecan verici projenin de sektöre yeni bir soluk getireceğini düşünüyoruz.”

Ali Çalışkan, tüm bu çalışmaların sektördeki standartları değiştirme noktasında Kordsa’nın sektör liderliğini, teknoloji liderliğini pekiştiren adımlar olduğunu kaydediyor. Ar-Ge çalışmalarının bütün ekibe heyecan verdiğini ifade eden Çalışkan, “Teknolojiyi satın alır, ülkeye getiririm dediğiniz noktada rekabetçi olma şansınız yok. Çünkü, o teknoloji size geldiği noktada belirli bir ömrü tamamlamış demektir. Yani, değer bir kısmını yok etmiştir. Ama Ar-Ge yatırımlarıyla biz bu değeri sıfırdan tamamıyla ülkemizde karşılayacak şekilde yapıyoruz” diyor.

HAVACILIKTA GÜÇLÜ OYUNCU HEDEFİ...

Bu arada Kordsa, kompozit sektöründe satın almalarla büyürken organik büyüme adımları da atıyor. Şirket son olarak ticari havacılık sektörüne ileri kompozit malzemeler sağlayan Fabric Development Inc. (FDI) ve Textile Products Inc. (TPI) şirketlerini yaklaşık 100 milyon dolar yatırım ile satın alıyor. Kordsa, bu satın almayla havacılık alanında önümüzdeki 5 yılda yıllık ortalama yüzde 10’un üzerinde büyümesi öngörülen kompozit teknolojileri pazarının öncü firmalarını bünyesine katarak, hem Amerika’daki konumunu kuvvetlendirmeyi, hem de ticari havacılık tedarik zincirinde güçlü bir oyuncu olmayı hedefliyor. Bu satın alma, Kordsa’nın başta Boeing ve Toray Composites Materials America Inc. olmak üzere uzay ve sivil havacılık sektörünün önemli oyuncularının stratejik tedarikçisi olmasını sağlayacak. Bu satın almayla ilgili olarak Çalışkan şu

HACİVAT VE KARAGÖZ ÜRETİM YAPIYOR

Sanayi 4.0 tüm şirketlerin olduğu gibi Kordsa’nın da gündeminde. “Dijital dönüşüm kaçınılmaz” diyen Kordsa CEO’su Ali Çalışkan, sadece Türkiye’de değil, dünyada da emeklilik yaşının yükseldiği bir ortamda çalışanların monoton hareketleri sürekli yapmalarının sağlıklı olmadığını söylüyor. İşin bir diğer boyutu da rekabet gücü için teknolojide bir adım önde hareket etmek gerekiyor. Bu nedenle Sanayi 4.0 çalışmalarını sürdüren Kordsa, Tayland, Endonezya, Brezilya gibi tüm dünyadaki fabrikalarındaki üretim ve arızayı anında takip ediyor. İkinci aşama ise bu fabrikalardan alınan dataların analiziyle birlikte makinelerin kendi aralarındaki iletişimi gerçekleştirmelerini sağlamak oluşturuyor. Bunun için 2018’de bir yol haritası oluşturulacak. Bu arada, fabrikalarda robot kullanımıyla ilgili de ilk adım atılmış. İzmit’teki fabrikada paketleme yapan iki robot kullanılıyor. Çalışkan, “Böylece, günde aşağı yukarı her bir çalışanın üzerinden 3-5 bin yük alınmış oldu” diyor. Robotların karşılıklı çalışmaları ve hep aynı hareketleri yapmaları üzerine, çalışanlar Hacivat ve Karagöz adını vermiş. Bu robotların diğer fabrikalarda da kullanımının yaygınlaştırılması planlanıyor.

değerlendirmede bulunuyor: “Kompozit teknolojilerinde al ve büyüt stratejimiz ile gerçekleştirdiğimiz bu yatırım ile lastiklerini güçlendirdiğimiz uçakların artık kanat ve gövdelerini de güçlendireceğiz. Satın alma sürecinin tamamlanmasını takiben Philadelphia ve Los Angeles’ta yer alan FDI ve TPI şirketlerinin bünyemize katılmasıyla Kordsa, dört kıtada 10 tesiste operasyonlarını sürdürecektir.”

Şirket, önümüzdeki dönemde de kompozit alanında satın alma fırsatlarını kollarken, organik büyümede ise teknoloji yatırımlarıyla öne çıkıyor. Şirketin Teknopark’taki Ar-Ge merkezinde sanayi ve üniversite işbirliğinin güzel bir örneği yaşanıyor. Ayrıca, Kordsa tarafından girişimcilerin desteklendiği bir ortam da bulunuyor. Teknopark’taki laboratuvarı 50’yi aşkın master ve doktora öğrencisi çalışmalar yapıyor. Hedef bu sayısı 80’e çıkarmak. Bu merkezin kompozit sektörü içinde tek olduğunu belirten Kordsa CEO’su Çalışkan, laboratuvar tamamlandığında Avrupa’nın en büyük merkezi olacağını, aynı zamanda da dünyanın sayılı merkezlerinden biri olacağını söylüyor. Burada yeni ürün deneme çalışmaları da sürdürülüyor. Çalışkan’ın verdiği bilgiye göre, Avrupa kökenli otomotiv şirketleriyle 50’nin üzerinde deneme üretimi yapılıyor. Bunların bir kısmı ticarileştirme noktasına gelmiş. Çalışkan,

Teknopark'ta kompozit alanında otomotiv sektörüne yönelik üretimde kürlenme süresini 10 dakikadan 3 dakikaya indiren önemli bir gelişmeye imza attıklarını belirtiyor.

Bu arada, 2017 yılında 9 aylık cirosunu 2016 yılının aynı dönemine göre yüzde 31 artırarak 1.838 milyon TL'ye yükselten **Kordsa**'nın istikrarlı büyümesini sürdürdüğü görülüyor. Şirketin operasyonel kârı da 2016 yılına göre yüzde 28 artarak 219 milyon TL'ye ulaşırken, net kârı yüzde 25 artışla 160 milyon TL oldu. **Kordsa**, 2022'de cirosunun yüzde 20'sinin kompozitten gelmesini planlıyor. Yani, önümüzdeki dönemde de kord bezi ve inşaat sektörü şirketin ana işi olmaya devam edecek. Ancak, inşaat sektörü diğer alanlara göre daha yavaş büyüyor. Çünkü, mevcut ürünler geliştirilerek pazara sunuluyor. **Kordsa**, bu konuda özellikle zemin güçlendirmede çelik elyaf liflerin yerine geliştirilen sentetik elyaf teknolojisini pazara sunmuş. Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin yeni raylı sisteminde **Kordsa**'nın malzemeleri kullanılmış. Çalışkan, altyapı ve tünel projelerinde yer almayı planladıklarını söylüyor.

Kordsa, artan talebe cevap verebilmek amacıyla planladığı ve İzmit fabrikasındaki polyester kapasitesini genişletecek olan ek bina yatırımının temellerini aralık ayında attı. 2018 yılı içinde devreye alınacak olan 3 bin 500 metrekarelik tesisle birlikte 7 bin tonluk ek polyester iplik kapasite artışı hedefleniyor. Böylece, sadece Türkiye'ye değil Ortadoğu ve Avrupa Bölgesi'nin de ihtiyacı karşılanmış olacak. Bu arada, **Kordsa** sadece zemin güçlendirme ürününü değil, bu ürünü yayacak makinenin üretimi için de üreticilerle Ar-Ge çalışmalarını sürdürüyor. Çalışkan, "2018'in ilk çeyreğinde serpmek makinesinin deneme çalışmalarını tamamlamış olacağız. Böylece, yol yapımı, havaalanı gibi büyük projelerde zaman kaybı olmadan işler hızlı yapılabilecek" diyor.

Diğer yandan, **Kordsa**'nın ABD'deki şirketi **Kordsa Incorporated** 2017 yılı içinde 4 milyon dolara ülkedeki Chattanooga tesisini satın aldı. Bu yatırımın da şirkete artı bir değeri olduğunu belirten Ali Çalışkan, "İzmit yatırımımızın devreye alınmasıyla birlikte polimer ihtiyacını kendi içimizde karşılıyor olacağız" diyor.

2018 yılında sektörün üzerinde büyümeyi planladıklarını kaydeden Ali Çalışkan,

ALİ ÇALIŞKAN, "ALTYAPI VE YOL YAPIMINDA KULLANILAN ZEMİN GÜÇLENDİRME ÜRÜNÜNÜ SERPECEK MAKİNEYİ DE ÜRETECEĞİZ" DİYOR.

yeni üründen gelen cironun 60 milyon dolar olmasını öngördüklerini söylüyor. Kurlardaki dalgalanmanın **Kordsa**'yı etkileyip etkilemediği konusunda Çalışkan, farklı bölgelerde faaliyet göstermenin avantajından yararlandıklarına dikkat çekiyor. Çalışkan, "Türkiye'deki işimizin bile yüzde 20'si iç pazara, yüzde 80'i ise Avrupa ve EMEA bölgesine yaptığımız satışlardan oluşuyor. Bir taraftan euro ile satış yapıyoruz. Diğer taraftan hammadde girdilerimiz dolar bazında. Dolar/TL bizi negatif etkiler gibi görünüyor ama lokal maliyetlerde avantajlıyız. Volatilité her yerde var. Ağırlıklı olarak gelişen ülkelerde faaliyet gösteriyoruz. Türkiye, Brezilya, Endonezya, Tayland ve ABD. ABD dışındaki ülkelere baktığımız zaman bu oynaklık her zaman yaşanıyor. Burada en büyük risk açık pozisyonun olmaması. Buna dikkat etmek durumundayız."

Kordsa'nın cirosunun yüzde 37'si Türkiye'den geliyor. Yüzde 32'sini Tayland ve Endonezya, yüzde 14'ünü Brezilya, yüzde 17'sini ise Güney ve Kuzey Amerika oluşturuyor. **Kordsa**, son yıllarda gerek yatırımları gerekse Ar-Ge çalışmalarıyla bir dönüşüm yaşıyor. Daha önce sadece otomotiv ve lastik sektörüne yönelik üretim yapan bir şirketken, artık uçak sanayi, denizcilik ve spor malzemeleri üretimi yapan sektörler de ilgi alanını oluşturuyor. Önemli bir dönüşüm gerçekleştiren şirket, önümüzdeki dönemde de adından söz ettirmeye devam edecek gibi görünüyor. ■